

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen 1

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 1. februar 2011
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2010-7650-0007
Dok.: BBO41664

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 62 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 90), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. januar 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Manu Sareen (RV)

Lars Barfoed

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 62 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 90):

”Hvad er ministerens kommentar til, at DJØF – som jo repræsenterer de embedsmænd, den nye bestemmelse i § 24 påstår at beskytte – finder bestemmelsen for vidtgående?”

Svar:

1. Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF) har i sit høringssvar til Offentlighedskommissionens betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven og det heri indeholdte lovudkast om § 24 om ministerbetjening bl.a. anført, at forbundets medlemmer ikke har interesse i en sådan lukkethed om arbejdet, at den undergraver tilliden til og legitimiteten i den offentlige forvaltning, men at man anerkender behovet for at sikre en sådan ministerbetjening, at det er muligt at udøve ministerfunktionen i en demokratisk proces.

DJØF har i den forbindelse bemærket, at det skal være muligt i et tillidsfuldt og troværdigt miljø præget af faglighed at afsøge og afprøve de mange muligheder, der er for at vurdere et spørgsmål og den efter forholdene bedste besvarelse. Forbundet finder det imidlertid ikke tilfredsstillende, hvis dokumenter, der ikke er planlagt anvendt eller faktisk anvendt i ministerbetjening skal kunne undtages med henvisning til muligheden for, at dokumentet kan indgå i ministerbetjening på et senere tidspunkt.

Med henvisning til betænkningens side 978 har DJØF på denne baggrund anført, at det afgørende ikke bør være, om et dokument udveksles i en sammenhæng og på et tidspunkt, hvor ministeren har eller må forventes at få behov for embedsværkets rådgivning og bistand, men derimod om der er tale om dokumenter, der faktisk er anvendt eller planlagt anvendt i betjeningen af en minister.

2. Som anført i pkt. 1 i besvarelsen af spørgsmål nr. 18 vedrørende lovforslaget, følger det af lovforslagets § 24, stk. 1, nr. 1, at retten til aktindsigt ikke omfatter interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder i forbindelse med ministerbetjening, og af lovforslagets § 24, stk. 1, nr. 2, at retten til aktindsigt ikke omfatter interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem ministerier i forbindelse med ministerbetjening. Selv om en minister har eller må forventes at få behov for embedsvær-

kets rådgivning og bistand i forbindelse med den pågældende sag m.v., gælder det anførte dog ifølge lovforslagets § 24, stk. 2, ikke 1) i sager, hvori der er eller vil blive truffet en konkret afgørelse af en forvaltningsmyndighed, 2) i sager om indgåelse af kontraktsforhold og 3) i forbindelse med et ministeriums udførelse af kontrol eller tilsynsopgaver.

Som anført i bemærkningerne til lovforslagets § 24, finder bestemmelsen i § 24, stk. 1, alene anvendelse, hvor interne dokumenter og oplysninger udveksles i forbindelse med ministerbetjening. Det vil således fortsat gælde som et almindeligt udgangspunkt, at udveksling af internt materiale mellem forskellige forvaltningsmyndigheder i forbindelse med udførelsen af opgaver, der ikke vedrører ministerbetjening, bevirker, at materialet bliver undergivet aktindsigt efter offentlighedslovens almindelige regler, jf. lovforslagets § 23, stk. 2.

Det er ligeledes i bemærkningerne til § 24 anført, at det afgørende for, om et dokument eller en oplysning, der udveksles mellem f.eks. to ministerier i § 24, stk. 1's forstand sker "i forbindelse med ministerbetjening", er, om udvekslingen sker i en sammenhæng og på et tidspunkt, hvor ministeren har eller må forventes at få behov for embedsværkets rådgivning og bistand.

Det vil dog uden videre kunne lægges til grund, at ministeren har brug for rådgivning og bistand, såfremt udvekslingen af dokumenter mellem to forskellige forvaltningsmyndigheder sker i et tilfælde, hvor ministeren selv eller ministersekretariatet på ministerens vegne har bedt embedsværket f.eks. undersøge eller overveje et spørgsmål. I mange tilfælde vil der imidlertid ikke foreligge en konkret "bestilling" fra ministeren, og ved vurderingen af, om det må forventes, at der vil opstå et behov for at yde ministeren bistand m.v., må der i stedet for lægges vægt på, om ministeren i den konkrete sammenhæng erfaringsmæssigt får brug for embedsværkets bistand, eller om det i øvrigt ud fra sagens mere eller mindre politiske karakter må forventes, at ministeren får brug herfor.

Det er i bemærkningerne til § 24 anført, at bestemmelsen i § 24, stk. 1, skal fortolkes og anvendes restriktivt, og i tilfælde, hvor der foreligger tvivl om, hvorvidt bestemmelsen finder anvendelse, skal der lægges vægt på, om hensynet til den interne og politiske beslutningsproces taler for, at de pågældende dokumenter eller oplysninger kan undtages fra retten til aktindsigt. Bestemmelsen finder således anvendelse, hvor udvekslingen

sker i forbindelse med det, der kan betegnes ”den politiske” ministerbetjening.

3. Justitsministeriet forstår DJØF’s forslag om, at det afgørende i forhold til bestemmelsen i § 24 bør være, om det enkelte dokument faktisk er anvendt eller planlagt anvendt i betjeningen af en minister, således, at bestemmelsen i § 24 kun skal kunne bruges, hvis det pågældende dokument har været forelagt for eller har været tiltænkt en minister.

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. 20 vedrørende lovforslaget ville det efter Justitsministeriets opfattelse imidlertid være en utilstrækkelig beskyttelse af det forberedende arbejde, som foregår af hensyn til ministeren, hvis § 24 f.eks. alene kunne bruges i forhold til dokumenter, der skulle forelægges ministeren. Det tværgående samarbejde mellem ministerier og styrelser, der er nødvendigt for at forberede f.eks. de politiske beslutninger, som træffes af ministeren, kræver således i praksis meget ofte udveksling af dokumenter, som på den ene side ikke skal forelægges vedkommende minister, men som på den anden side er nødvendige for at sikre kvaliteten i den beslutning, der i et sådant tilfælde skal træffes af ministeren.

Justitsministeriet skal endvidere – som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. 20 vedrørende lovforslaget – pege på, at f.eks. den beskyttelse af den interne og politiske beslutningsproces, der efter den nuværende offentlighedslov gælder i forhold til lovgivningssager (§ 2, stk. 1, 2. pkt., og § 10, nr. 2) heller ikke er begrænset til dokumenter, som er forelagt eller skal forelægges ministeren. Bestemmelsen i § 10, nr. 2, hvorefter brevsveksling mellem ministerier (departementer) om lovgivning ikke er omfattet af retten til aktindsigt, gælder således også dokumenter, som hverken er forelagt for eller har været tiltænkt vedkommende minister.

Der henvises i øvrigt til pkt. 12.2 i den kommenterede høringsoversigt.